

KAMMARRÄTTEN

RÄTTSFALL

Uthyrning eller överlåtelse av rörelse

Fabrikör P jämte ett antal med honom befryndade personer — vilka under 1960 ägde en affärsfastighet samt en rörelse, utövad i lokaler uti samma fastighet — upprättade den 31/3 1960 ett avtal med ett aktiebolag av följande innehåll. Till bolaget uppläts nyttjanderätten till lokalerna för en tid av 10 år, räknat från den 1 juni 1960; för samma tid uthyrdes mot en årlig hyra av 6.500 kr inventarierna i rörelsen; tillika överläts rörelsens vid tillträdet inneliggande varulager till gällande inköspriser. Inventarierna skulle underhållas och försäkras av bolaget och fick inte försämrans annat än genom normal förslitning, bolaget dock obetaget att på egen bekostnad utbyta vissa inventarier. Slutligen tillförsäkrades bolaget företrädesrätt att vid utgången av 10-årsperioden inköpa inventarierna för 12.500 kr.

P ägde en tredjedel av fastigheten och hälften av rörelsen.

TN, som avvek från P:s självdeklaration 1961, avtog av honom med 1.021 kr yrkat avdrag för värdeminskning å inventarierna, motsvarande 10 % av bokförda värdet 10.210 kr samt tillade 67.290 kr, motsvarande såsom köpeskillning betraktad ersättning för överlätna inventarier, 77.500 kr, efter avdrag för inventariernas vid beskattningsårets ingång oavskrivna värde, 10.210 kr. Till följd

härav bestämde TN P:s nettointäkt av rörelsen till 36.483 kr.

PN, varest P anfört besvär, yttrade: P har genom avtal den 31 mars 1960 uthyrt sina till rörelsen hörande inventarier på viss tid. Avtalet innehåller jämväl ett villkor av innehåll att bolaget efter hyrestidens slut äger företrädesrätt att inköpa inventarierna till ett bestämt pris. Äganderätten till dem kan inte anses ha övergått förrän sistnämnda villkor uppfyllts, dvs slutlikviden erlagts. P kan inte beskattas vid 1961 års taxering för denna inkomst, som han ännu inte åtnjutit. Ej heller kan före villkorets uppfyllande med visshet sägas, att avtalet innebär en skatterättslig skentransaktion. Vid detta förhållande kan omedelbar beskattning för hela inkomsten vid överlåtelse av inventariebeståndet ej äga rum. — P. får emellertid såsom delägare till hälften i rörelsen anses skattskyldig för den å honom under beskattningsåret belöpande hyreslikviden, 1.895 kr, såsom för inkomst av uthyrningsrörelse.

Med förmälan att det träffade avtalet inneburit en på 10 år fördelad köpeskillning för rörelsen å 65.000 kr yrkade TI i besvär hos KR, att till nettointäkten av rörelsen måtte läggas 65.000 kr och att P:s andel av rörelsens nettointäkt till följd härav måtte bestämmas till 34.820 kronor.

KR, utslag den 30/10 1963, lämnade

besvåren utan bifall, enär vad i målet förekommit icke föranleder till annat antagande än att ifrågakvarande enligt avtalet utgående årliga belopp utgjorde ersättning för nyttjanderätt.

Underhåll till frånskild maka i form av engångsersättning

Genom hemskillnadsdom den 16 juni 1958 hade en man, A förpliktats att till sin hustru, B, utge underhållsbidrag med 300 kr för mån; dyl bidrag skulle enligt äktenskapsskillnadsdom den 3 okt. 1959 utgå med 150 kr per mån., så länge B levde ogift. Genom dom den 5 febr. 1960 fastställde vederbörande domstol ett den 16 dec. 1959 ingånget förlikningsavtal, enligt vilket A skulle till B utge underhållsbidrag dels med 300 kr för vardera av månaderna juli—sept. 1959, dels därutöver med 4.000 kr för år 1959 att utbetalas senast dagen för avtalets under-tecknande, dels och med 7.000 kr för år 1960 att utbetalas i ett engångsbelopp senast 5 jan. 1960.

I sin deklaration 1961 tillgodoförde sig A avdrag för periodiskt understöd till B med 7.000 kr, medan B för sin del inte deklarerade för beloppet såsom inkomst.

Hos PN yrkades av A — vilken av TN hade förvägrats avdrag för understödet — att han måtte erhålla avdrag med nämnda 7.000 kr, samt av TI, att B, därest A:s talan skulle bifallas, måtte beskattas för understödet med samma belopp.

PN lämnade såväl A:s som TI:s talan utan bifall samt yttrade. Av Riksskattenämndens besked den 7 febr. 1957

framgår att, därest årligt underhållsbidrag till frånskild make (periodiskt understöd) avlöses med engångsersättning, denna engångsersättning inte ansetts utgöra för mottagaren skattepliktig inkomst. Därav torde följa, att engångsersättning i sådant fall inte heller är vid taxering avdragsgill hos utbetalaren. Det mellan makarna ingångna förlikningsavtalet måste tolkas så, att fråga är om en avlösning av underhållsbidraget genom avlösning-ersättning, som i sin tur förfallit till betalning i två olika poster. Tidsskillnaden mellan förfallodagarna uppgår inte till en månad, men dessa dagar infaller under olika kalenderår. Utbetalningarnas karaktär av avlösning-ersättning medför, att dessa utbetalningar inte kan anses utgöra periodiskt understöd av avdragsgill art.

Hos KR fullföljde både A och TI sin talan.

KR utslag den 11 november 1963: ej ändring.

Återförvisning med anledning av yrkande om extra avdrag

Sedan fröken B hos PN yrkat att hon vid 1962 års taxering måtte beviljas avdrag för väsentligt nedsatt skatteförmåga, beslöt PN att jämlikt 103 § TF överlämna målet till KR; PN hade nämligen genom lagakraftvunnet beslut avgjort B:s taxeringar 1962 efter av henne anförda besvär rörande annat spörsmål.

Genom beslut den 7/11 1963 prövade KR lagligt visa målet åter till PN för ny behandling, enär det jämlikt 50 § 2 mom. KL och 9 § 2 mom. F om Si ankommer på PN att i första hand pröva förevarande framställning om avdrag för väsentligen nedsatt skatteförmåga.